

INFORMĀCIJA KANDIDĀTIEM

Nesagraujošais testēšanas personāls (defektoskopisti)

Nesagraujošās testēšanas (NDT) personālā sertifikāciju veic Tehnisko ekspertu SIA "TUV Nord Baltik" Personāla sertifikācijas centrs (turpmāk – PSC). PSC ir ieviesta kvalitātes sistēma atbilstoši LVS EN ISO / IES 17024 standarta prasībām, lai nodrošinātu kompetentu un objektīvu sertifikācijas procesu saskaņā ar normatīvajiem dokumentiem un standartiem, kas regulē personāla sertifikāciju Latvijas Republika un starptautiskās institūcijas.

Personāla sertifikācija notiek saskaņā ar standarta LVS EN ISO 9712:2012 "Nesagraujošā testēšana. Nesagraujošās testēšanas (NDT) personāla kvalifikācija un sertifikācija", 18.07.2006. Ministru kabineta noteikumu Nr. 588 "Metālmateriālu metinātāju un defektoskopistu sertificēšanas kārtība reglamentētajā sfērā" un 07.06.2016. Ministru kabineta noteikumu Nr. 348 "Spiedieniekārtu un to kompleksu noteikumi" prasībām.

1. tabula - Nesagraujošās kontroles metodes	
Pilns nosaukums	Saīsinājums
Akustiskas emisijas testēšana	AT
Vizuālā testēšana	VT
Virpuļstrāvu testēšana	ET
Kapilārā testēšana	PT
Magnētiskā testēšana	MT
Radiogrāfijas testēšana	RT
Radiogrāfijas digitālā testēšana	RT-D
Noplūdes testēšana	LT
Termogrāfijas testēšana	TT
Ultraskaņas kontrole	UT
Ultraskaņas fāzēto režģu testēšana	PAUT
Ultraskaņas lidlaika difrakcijas testēšana	TOFD

1. NDT personālā sertifikācijas kārtība

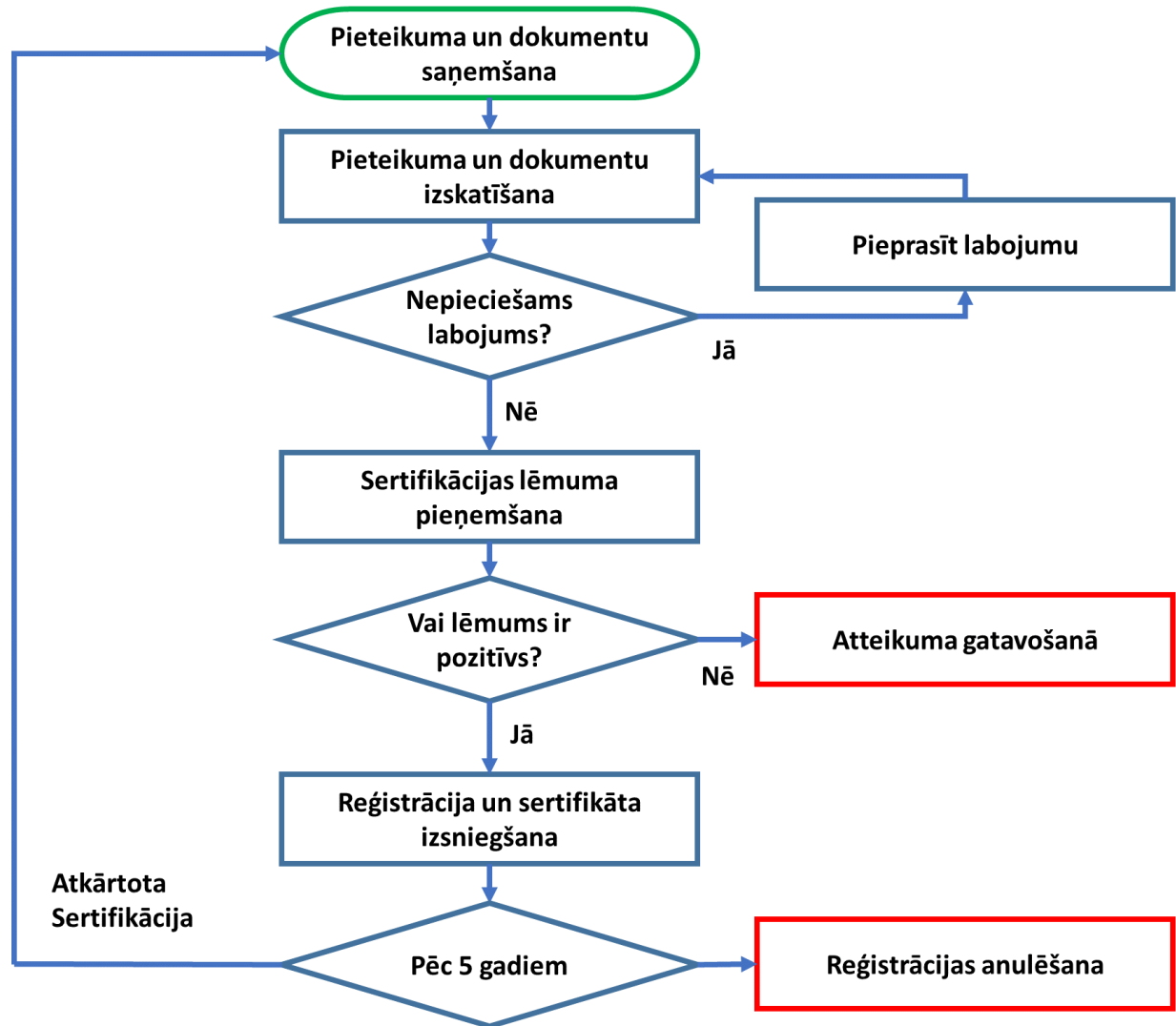
NDT personālā sertifikācijas posmi:

- Pieteikuma iesniegšana PSC, ko veic pretendents vai pretendenta darba devējs ;
- Pretendenta informēšana par nepieciešamo dokumentu sarakstu (Sīkāku informāciju sk. 3. punktā);
- PSC atzīto sagatavošanas un eksaminācijas centru saraksta iesniegšana pretendenta; (Pretendenta) dokumentu iesniegšana PSC;
- Dokumentu saņemšana PSC un sertifikācijas procesa plānošana;
- Pretendenta iesniegto dokumentu pārbaude, lēmuma pieņemšana par pieteikumu:
 - pozitīva lēmuma gadījumā: pretendenta tiek paziņots par sertifikācijas laiku, kā arī izsniegts līgums un dokumenti par pakalpojumu samaksu;
 - negatīvā lēmuma gadījumā: tiek paziņots par sertifikācijas atteikumu, norādot iemeslus, vai izsniegts pieprasījums par papildus informācijas iesniegšanu, pēc kura izskatīšanas tiks pieņemts galīgais lēmums par pretendenta sertifikācijas iespēju.
- Pretendenta nosūtīšana uz apmācībām un/vai eksāmenu;
- Sertifikācijas procedūras veikšana, t.i., iesniegto dokumentu kopuma, eksāmenu rezultātu protokolu izskatīšana un lēmuma pieņemšana par atbilstoša kvalifikācijas līmeņa piešķiršanu pretendenta:
 - pozitīva lēmuma gadījumā: sertifikāta noformēšana, reģistrācija un izsniegšana;
 - negatīva lēmuma gadījumā: paziņojums par sertifikācijas atteikumu, norādot iemeslus.

Sertifikācijas procedūrā ietver arī:

- Periodisku inspekciju kontroli;
- Pretendentu, un sertificētu speciālistu priekšlikumu, sūdzību un prasību izskatīšana.

2. Sertifikācijas sistēmas

3. Prasības pretendentiem (kandidātiem)

3.1. Vispārīgie noteikumi

Personālam, kas pretendē uz kvalifikācijas līmeņa piešķiršanu, jābūt atbilstoši izglītībai, teorētiskai un praktiskai apmācībai, praktiskai pieredzei pieteiktajā NDT metodē, redzei (redzes asumam) jāatbilst noteiktām prasībām.

Pretendentam vai pretendenta darba devējam, kurš ir izteicis vēlēšanos kārtot sertifikāciju, ir pienākums iepazīties ar TNB mājaslapā publiski pieejamiem dokumentiem:

- Informācija pretendentiem (Nesagraujošais testēšanas personāls (defektoskopisti))

- sertifikācijas kartība un procedūras (1. punkts);
- sertifikācijas shēma (2. punkts);
- prasības pretendentiem (3. punkts);
- Paziņojums, ka PSC izprot objektivitātes nozīmi sertifikācijas veikšanā, atrisina interešu konfliktus un nodrošina objektivitāti.

Darba devējs ir atbildīgs par informācijas sniegšanu par pretendenta speciālajām apmācībām, iesniegtās informācijas ticamību par pretendenta darba stāžu un praktiskās darbības nepārtrauktību.

Ja pretendents vēršas pie PSC kā privātpersona, viņš ir personīgi atbildīgs par iesniegtās informācijas precizitāti.

Katram pretendentam ir jāparaksta konfidencialitātes un profesionālas ētikas (kodeksa).

3.2. NDT sagatavošana

3.2.1. Lai pieņemtu pretendenta eksāmenu atbilstošā līmenī, pretendentam jāiziet sagatavošana attiecīgā NDT metodē. Minimālie nosacījumi pretendenta sagatavošanai I, II un III kvalifikācijas līmeņa sertifikāta saņemšanai ir noteikti saskaņā ar standarta ISO 9712:2012. 2. tabulā “Minimum training requirements” noteikto.

3.2.2. Pretendentam jāiesniedz PSC dokumentāri pierādījumi, ka viņš ir sekmīgi pabeidzis sagatavošanas kursu atzītā apmācību centrā, kura apmācību programma pilnībā aptver attiecīgās NDT metodes tēmas saskaņā ar standartu ISO 25107:2019 un ir nokārtojis eksāmenu atzītā eksaminācijas centrā.

2. tabula – Minimālas prasības sagatavošanas apjomam				
NDT metodes		1. līmenis, st.	2. līmenis, st.	3. līmenis, st.
AT		40	64	48
ET		40	48	48
LT	B – Spiediena metode	24	32	32
	C – Gāzes metode	24	40	40
MT		16	24	32
PT		16	24	24
TT		40	80	40
RT		40	80	40
UT		40	80	40
VT		16	24	24
PIEZĪME: RT metodei sagatavošanas stundas nesatur radiācijas drošības apmācības				

3.2.3. Ja ir nepieciešams sertifikāts atbilstoši Direktīvai 2014/68/ES par spiediena iekārtām (tālāk PED), pretendents eksāmena laikā jāapliecina zināšanas par PED un harmonizēto standartu.

3.2.4. Ja Pretendentam ir spēkā esošs akreditētas sertifikācijas institūcijas izsniegts sertifikāts deklarētajā jomā, var uzskatīt, ka pretendents ir izpildījis sagatavošanās prasības.

3.3. Atkārtotā sagatavošana

Personālam, kurš ir sagatavots, bet nav sertificēts 12 mēnešu laikā pēc sagatavošanas beigām, jāveic atkārtota sagatavošana. Iepriekš pretendenta iegūto sagatavošanu atzīst darba devējs, ja tā ir dokumentāli apstiprināta. Atkārtotai sagatavošanai jāattiecas uz darba devēja produkciju, ņemot vērā piemērojamos NDT līdzekļus, un jāietver speciālo procedūru, piemērojamo tehnoloģiju izpildes kārtība, NDT rezultātu interpretācija un novērtēšana, drošības tehnika, piemērojamie standarti un normatīvie dokumenti.

3.4. Praktiskā (ražošanas) pieredze NDT metodēs

3.4.1. Praktisko (ražošanas) pieredzi NDT jomā var iegūt pirms vai pēc sekmīgas kvalifikācijas eksāmena nokārtošanas. Eksāmena rezultāti ir derīgi divus gadus. Pretendenta darba devējs rakstiski apliecina pretendenta praktisko pieredzi (Forma M 9922-003/F8/).

3.4.2. Prasības par minimālo darba stāžu (pieredzi) konkrētu NDT metožu jomā I, II un III līmeņa pretendentiem saskaņā ar standartu ISO 9712:2012 norādīti 3. tabulā "Minimum industrial experience":

3. tabula – Minimālās prasības rūpnieciskai pieredzei			
NDT metodes	Pieredze mēnešos^a		
	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis
AT, ET, LT, RT, UT, TT	3	9	18
MT, PT, VT	1	3	12
^a Darba pieredze noteikta, pamatojoties uz noteikto normālo darba laiku – 40 stundas nedēļā. Ja pretendents ir strādājis ilgāk par 40 st./nedēļā, viņam var ieskaitīt pieredzi, pamatojoties uz kopējo stundu skaitu, bet viņam ir jāiesniedz pierādījumi par šo pieredzi.			

3.4.3. Ja kandidāts pāriet tieši uz 2. vai 3. līmeni (Direct access), stundas katrā līmenī summē ar iepriekšējiem līmeņiem (piemēram, kandidāts uz RT metodes otro līmeni un viņam nav 1. līmeņa sertifikāta, un tādā gadījumā kopējam darba pieredzes apjomam metodē jābūt vismaz 12 mēnešiem).

3.5. Redzes asuma prasības

3.5.1. Sertifikācijai attiecīgajā NDT metodē tiek pielaisti pretendenti, kuriem nav kontrindikāciju redzes asumā saskaņā ar standartu ISO 9712:2012

3.5.2. Pretendents iesniedz apmierinoša redzes stāvokļa apliecinājumu ar oftalmologa apstiprinājumu. Veidlapu redzes pārbaudes veikšanai nodrošina PSC.

3.5.3. Redzes stāvokļa apliecinājuma derīguma termiņš ir viens gads.

4. Pretendentu dokumenti

4.1. Pieteikums

Pieteicējs (pretendents) iesniedz pieteikumu sertifikācijai, sertifikācijas pagarināšanai, atkārtotāj sertifikācijai (Pieteikuma veidlapu nodrošina PSC).

Iesniegumu atļauts iesniegt ar e pasta starpniecību, nosūtot uz adresi training@tuv-nord.lv, iesnieguma oriģinālu iesniedzot kopā ar citiem dokumentiem (sk. 4.2. punktu).

4.2. Citi pretendenta dokumenti

Papildus pieteikumam, iesniedzējam (pretendentam) jāiesniedz šādi dokumenti (katram sertifikācijas veidam pieteikumu tabulā ir norādīts nepieciešamais dokumentu saraksts):

1. Pamatizglītības dokumenta kopija (diploms, atestāts u.tml.);
2. Fotografijas (3 x 4 cm 2 gab.) vai dokumentu fotografijas digitālo kopiju JPEG/PNG/IMG formātā;
3. "Speciālista karte", norādot personas datus un citu informāciju, tai skaitā detalizētu informāciju par esošo kvalifikāciju. Speciālista kartē pretendents izsaka piekrišanu ievērot visas sertifikācijas prasības, kvalifikācijas eksāmena kārtošanas noteikumus, profesionālās ētikas (kodeksa) noteikumus. Karti kandidāts aizpilda personīgi. "Speciālista kartes" veidlapu (nodrošina PSC);
4. Iepriekš saņemto sertifikātu kopijas, tajā skaita citās metodēs (ja ir);
5. Dokumenti, kas apliecina speciālās sagatavotības esamību, norādot sagatavošanas apjomu stundās, norādot darbības jomu arī pēc citām NDT metodēm, ko pieteicējs (pretendents) iepriekš saņēmis; (ja ir). Veidlapu nodrošina PSC;
6. Izziņa par pretendenta praktiskās darbības stāžu pieteiktajā NDT metodē, saskaņā ar standarta ISO 9712: 2012 3. tabulu. "Praktiska pieredze", ko parakstījis pretendenta darba devējs. Veidlapu nodrošina PSC;
7. Sertifikāta pagarināšanas vai atkārtotas sertifikācijas gadījumā - Izziņa par pieteiktās kontroles metodes darba stāža nepārtrauktību sertificēšanas gadījumā Veidlapu "Darba stāža nepārtrauktība". nodrošina PSC;
8. Redzes pārbaudes apliecinājums (oftalmologa atzinums, norādot redzes asumu, derīgs 1 gadu) "Redzes pārbaude". Veidlapu nodrošina PSC;
9. Sertifikāta pagarināšanas vai atkārtotas sertifikācijas gadījumā - Inspekcijas kontroles anketa "Inspekcijas kontroles anketa". Veidlapu nodrošina PSC;

10. Sadarbības līgums, t.sk. piekrišana fizisko personu datu apstrādei.
11. Sertifikācijas pakalpojumu samaksu apliecināošs dokuments.

4.3. Sertifikācijas atteikums

Pretendentam, kurš nav izpildījis noteiktās sertifikācijas prasības, PSC izsniedz sertifikācijas atteikumus, norādot atteikuma iemeslus.